

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
__ . __ . 20 __ р. № __

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ третій (освітньо-науковий)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ доктор філософії
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 18 Виробництво та технології
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 186 Видавництво та поліграфія
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ
20 __

I. Преамбула

Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 18 «Виробництво та технології» спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія».

Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від _____ 20__ р. № _____

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 186 Видавництво та поліграфія Науково-методичної комісії № 9 з будівництва та технологій сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Розробники стандарту:

Киричок Тетяна Юріївна, <i>голова підкомісії</i>	доктор технічних наук, професор, професор кафедри технології поліграфічного виробництва Видавничо-поліграфічного інституту Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Миклушка Ігор Зіновійович, <i>заступник голови підкомісії</i>	кандидат технічних наук, доцент, декан факультету видавничо-поліграфічної, інформаційної технології Української академії друкарства
Назаркевич Марія Андріївна, <i>секретар підкомісії</i>	доктор технічних наук, професор кафедри інформаційних технологій видавничої справи, Інституту комп'ютерних наук та інформаційних технологій Національного університету «Львівська політехніка»
Пушкар Олександр Іванович, <i>член підкомісії</i>	доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри комп'ютерних систем і технологій Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця
Свердліковська Ольга Сергіївна, <i>член підкомісії</i>	доктор хімічних наук, професор кафедри переробки пластмас та фото-, нано- і поліграфічних матеріалів Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»

До розроблення Стандарту додатково залучені:

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 186 Видавництво та поліграфія Науково-методичної комісії № 9 з будівництва та технологій Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № ____ від _____ р.).

Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № ____ від _____ р.).

Фахову експертизу проводили:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Методичну експертизу проводили:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень та пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» Науково-методичної комісії № 9 з будівництва та технологій Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № ____ від _____ р.).

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень та пропозицій методичної експертизи проектів стандартів вищої освіти, здійсненої фахівцями Інституту вищої освіти НАПН України, національними експертами з реформування вищої освіти (проект Програми ЄС Еразмус+), Національним Еразмус+ офісом в Україні (проект Програми ЄС Еразмус+), уточнено та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 186 Видавництво та поліграфія Науково-методичної комісії № 9 з будівництва та технологій Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № ____ від _____ р.).

Стандарт погоджено рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від __.__.20__ р. № __.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	186 Видавництво та поліграфія
Форми навчання	Обмеження відсутні
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з видавництва та поліграфії (за спеціалізацією при її наявності)
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Спеціальність – 186 Видавництво та поліграфія Спеціалізація – (вказати назву спеціалізації за наявності)
Опис предметної галузі	<p><i>Об'єкти вивчення та діяльності:</i> друковані та електронні видання, пакування, мультимедійні інформаційні продукти та інші види виробів видавництва й поліграфії; процеси оброблення, реєстрації, формування, відтворення, зберігання текстової, графічної, звукової, відео- та іншої мультимедійної інформації; дослідження, удосконалення, створення, виготовлення, поширення виробів видавництва й поліграфії.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері видавництва та поліграфії, що характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття, концепції, принципи: видавничого опрацювання різних видів інформації; розроблення та реалізації технологічних процесів; проектування та організації виробництва; створення та удосконалення усіх видів виробів видавництва та поліграфії.</p> <p><i>Методи, засоби та технології:</i> методи конструювання, виготовлення, випробування, контролю всіх видів виробів видавництва й поліграфії; методи розрахунку, проектування і реалізації технологічних процесів.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> матеріали, апаратно-програмні комплекси, устаткування контролю, проектування та моделювання технологічних процесів і всіх видів виробів видавництва та поліграфії; засоби технологічного, інформаційного, інструментального, метрологічного, діагностичного та організаційного забезпечення виробництва.</p>
Академічні права випускників	Мають право на продовження освіти в докторантурі та/або участь у постдокторських програмах
Працевлаштування випускників	Професійна діяльність на підприємствах, в установах, організаціях, закладах вищої освіти видавництва та поліграфії.

III Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання

Для здобуття освітнього рівня доктора філософії за освітніми програмами спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» можуть вступати особи, що здобули освітній рівень магістр.

Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

IV. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми доктора філософії становить 60 кредитів ЄКТС.

Наукова складова освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії передбачає проведення власного наукового дослідження та публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації або опублікованої монографії, або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, відповідно до законодавства і не регулюється цим Стандартом.

Зклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані за попередньою освітньо-науковою програмою підготовки доктора філософії за іншою спеціальністю. Максимальний обсяг кредитів ЄКТС, що може бути перезарахований, не може перевищувати 25 % від загального обсягу освітньо-наукової програми

V. Перелік компетентностей випускника рівня доктор філософії

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері видавництва та поліграфії, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення..
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність працювати в міжнародному контексті . ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу нових та складних ідей. ЗК 4. Здатність діяти в парадигмі системного наукового світогляду, професійної етики та загального наукового і культурного кругозору. ЗК 5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 1. Здатність розробляти нові та удосконалювати наявні технологічні процеси та види продукції у сфері видавництва та поліграфії, видавничі системи та апаратно-програмне забезпечення видавничо-поліграфічного виробництва. СК 2. Здатність до розроблення наукових і методологічних основ проектування, створення, дослідження і впровадження у виробництво нових технологій, машин, устаткування, поточкових ліній, друкованих, електронних мультимедійних та комбінованих видань, паковань, матеріалів та технологічного забезпечення видавництва та поліграфії. СК 3. Здатність застосовувати відповідні математичні, наукові і технічні методи, інформаційні технології та прикладне програмне забезпечення для вирішення інженерних і наукових завдань у видавничо-поліграфічній галузі. СК 4. Здатність до розроблення нових та вдосконалення існуючих моделей, методів, засобів, процесів у видавничо-поліграфічній галузі, які забезпечують створення нових та розвиток існуючих технологій розробки

	<p>та використання друкованих і електронних видань, паковань, аудіо- та відеоінформації, мультимедійних продуктів.</p> <p>СК 5. Здатність ініціювати, розробляти та реалізовувати дослідницькі та інноваційні проекти, планувати й організовувати роботу дослідницьких колективів.</p> <p>СК 6. Здатність використовувати у професійній діяльності знання з різних наук, переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми видавничо-поліграфічної галузі</p> <p>СК 7. Здатність здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої та фахової передвищої освіти, пов'язану з викладанням навчальних дисциплін у сфері виробництва та технологій.</p>
--	--

VI. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН 1. Знати наявні, виявляти нові, виокремлювати перспективні наукові проблеми видавничо-поліграфічної галузі, визначати і враховувати їх міжгалузевий та глобальний контексти, визначати методи і засоби розв'язання вказаних проблем.

РН 2. Здійснювати наукові дослідження, узагальнення їх результатів, формулювання та обґрунтування висновків та пропозицій щодо впровадження досліджень, проводити інноваційну діяльність задля отримання нових знань та створення нових технологій та продуктів в сфері видавництва і поліграфії та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 3. Формулювати й увиразнювати результати власних досліджень для їх широкої апробації у вітчизняних та міжнародних фахових інформаційних ресурсах державною, англійською та/або іншою іноземною мовою з дотриманням принципів академічної доброчесності.

РН 4. Дотримуватися етичних і культурних принципів комунікації з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та/або професійної діяльності під час оприлюднення, презентації, обговорювання та захисту результатів наукових досліджень в усній та письмовій формах перед фаховою та нефаховою аудиторією державною та іноземною мовами.

РН 5. Застосовувати принципи системно-структурного підходу до проектування об'єктів видавництва та поліграфії, здійснювати системні дії під час реалізації наукових досліджень та креативності.

РН 6. Застосовувати методики та технології побудови математичних моделей та верифікації результатів моделювання, методів оптимізації, базових алгоритмів моделювання технологічних процесів та прийняття оптимальних рішень, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у видавництві та поліграфії та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні інженерні проекти, які дають змогу переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми видавництва та поліграфії з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

РН 8. Володіти сучасними методиками педагогічної діяльності у вищій освіті; викладати професійно-орієнтовані дисципліни спеціальності на основі системних, методологічних знань з видавництва та поліграфії, суміжних галузей; впроваджувати результати наукових досліджень в освітній процес.

VII. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Публічний захист кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері видавництва та поліграфії, що передбачає застосування методології наукової діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.</p> <p>Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, слід здійснювати відповідно до вимог законодавства.</p>
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного екзамену (екзаменів)	
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	

VIII Вимоги до створення освітніх програм підготовки за галуззю знань або групою спеціальностей міждисциплінарних освітньо-наукових програм

Для міждисциплінарних освітньо-наукових програм для зазначення спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» в освітній кваліфікації необхідно забезпечити набуття здобувачами третього (доктора філософії) рівня вищої освіти компетентностей ЗК 1 – ЗК 5, СК 1 - СК 4, СК 6 та результатів навчання РН 1-РН 3, РН 5, РН 6.

IX Вимоги професійних стандартів у разі їх наявності

Професійні стандарти відсутні.

X Додаткові вимоги до організації освітнього процесу для освітніх програм з підготовки фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання (за необхідності)

Додаткових вимог немає.

XI Додаткові вимоги до структури освітніх програм, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій з професій, для яких запроваджене додаткове регулювання (за необхідності)

Додаткових вимог немає.

XII. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556–VII «Про вищу освіту» — [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].

2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» — [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266 — [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>].

4. Постанова Кабінету Міністрів України № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. — [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>].

5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 Чинний від 2010–11–01 — [Режим доступу: <http://www.dk003.com>].

6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджені Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584. https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx

Корисні посилання:

1. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>).

2. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) // URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf.

3. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) // URL : <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/en.pdf>;
<https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>

4. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) // URL : http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf

5. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>.

6. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>

7. Національний освітній глосарій: вища освіта / авт.-уклад. : В. М. Захарченко та ін. ; за ред. В. Г. Кременя. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с.

Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти містить вимоги до освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії за спеціальністю 186 «Видавництво та поліграфія» стосовно:

- обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття освітнього ступеня «доктор філософії» зі спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія»;
- рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за відповідною освітньою програмою, та результатів їх навчання;
- переліку обов'язкових компетентностей випускника;
- нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання;
- форм атестації здобувачів вищої освіти;
- вимог до створення міждисциплінарних освітньо-наукових програм;

Вимоги до компетентностей та результатів навчання узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.

Таблиця 1 демонструє відповідність визначених Стандартом компетентностей та дескрипторів НРК, а таблиця 2 – відповідність результатів навчання та компетентностей. Заклади вищої освіти мають право використовувати власні формулювання спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому, щоб сукупність вимог освітньої програми повністю охоплювала всі вимоги стандарту.

Заклад вищої освіти самостійно визначає перелік дисциплін, практик та інших видів навчальної діяльності, необхідний для набуття означених Стандартом компетентностей. Наведений в Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм можуть зазначати додаткові вимоги до компетентностей і результатів навчання. Заклад вищої освіти має право запроваджувати додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти.

Під час реалізації освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії акценти зосереджені на формуванні компетентностей дослідницького, інноваційного на науково-педагогічного спрямування.

Типовими посадами для працевлаштування випускників згідно з класифікатором професій є:

2149.1 – науковий співробітник (галузь інженерної справи);

2149.1 – технолог-дослідник (видавничо-поліграфічне виробництво),

1222.1 – головні фахівці – керівники та технічні керівники виробничих підрозділів у промисловості;

1237.2 – завідувач лабораторії (науково-дослідної, підготовки виробництва);

2310.2 – викладач вищого навчального закладу.

Разом з тим, освітня програма може бути орієнтована і на інші посади та види професійної діяльності у сфері видавництва та поліграфії.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей / результатів навчання дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання Зн1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	Уміння/навички Ум1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики Ум2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності Ум3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	Комунікація К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	Відповідальність і автономія АВ1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності АВ2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
Загальні компетентності				
ЗК 1	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2
ЗК 2	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ2
ЗК 3	Зн1	Ум1, Ум3	К2	АВ2
ЗК 4	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2
ЗК 5	Зн1	Ум1, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК 1	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2
СК 2	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2
СК 3	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2
СК 4	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2
СК 5	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1
СК 6	Зн1	Ум1, Ум2, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2
СК 7	Зн1	Ум1, Ум3	К1, К2	АВ1, АВ2

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності											
	Інтегральна компетентність											
	Загальні компетентності					Спеціальні (фахові) компетентності						
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК-5	СК 6	СК 7
РН 1	+	+	+	+	+	+	+		+		+	
РН 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
РН 3	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	
РН 4	+			+				+			+	+
РН 5		+	+	+	+		+	+			+	
РН 6			+	+	+	+	+	+	+		+	
РН 7	+				+					+	+	
РН 8	+	+		+	+						+	+